

NIEUWSBRIEF

December 2023 | Dorpsbelang Wierum en werkgroep De Kromme Horne/Red de Kwelder

Wierum - Dêr `t de dyk it lân omklammet

Nieuws van Dorpsbelang

Beste dorpsbewoners,

Via deze nieuwsbrief houden we u graag op de hoogte van actuele ontwikkelingen in en rond ons dorp. De zomer lijkt alweer lang achter ons te liggen en om regen hebben we nog niet verlegen gezeten. De klok is inmiddels een uur teruggezet en de dagen worden weer korter. Toch brengt de duisternis ook weer licht in de vorm van een prachtige sterrenhemel, vergezichten over het Wad en als het meezit een beetje noorderlicht. We kijken terug met een zomer vol activiteiten en een prachtig dorpsfeest als afsluiting van de zomermaanden. Via deze weg willen we als Dorpsbelang de feestcommissie en alle vrijwilligers bedanken voor hun inzet om dit mogelijk te maken. Inmiddels is het stof van de verkiezingen neergedaald en hopen we dat er ook na de verkiezingen aandacht voor de regio en haar uitdagingen zal zijn. Hierbij valt de denken aan de uitdagingen waar de visserij, veeteelt en landbouw in onze regio voor staan. Maar ook uitdagingen op het gebied van leefbaarheid op het platteland en het bijbehorende voorzieningenniveau zoals openbaar vervoer, scholen, winkels en andere voorzieningen binnen bereik. Ondertussen gaan ook de ontwikkelingen in en rond ons dorp door. Hierover informeren we u graag in deze nieuwsbrief. We wensen u alvast veel leesplezier.

Doarpsbelang Wierum,

Karel Hermsen, Ben Jansma, Cees Pipping, Baukje Sijens en Rudolf de Vreeze

Actuele zaken:

Bestuur:

Onlangs is Karel Hermsen toegetreden tot het bestuur van ons Dorpsbelang. Daarmee komen we na lange tijd weer op 5 bestuursleden. Hier zijn we ontzettend blij mee. Naast de normale bestuurlijke zaken zal Karel zich o.a. bezighouden met dossier 'Gaswinning Ternaard/Wierum'. We heten Karel van Harte welkom in ons bestuur.

Bijdrage(n) nieuwsbrief:

Voor de volgende nieuwsbrief zijn we op zoek naar nieuwe bijdragen vanuit het dorp. Wilt u een mooie bijdrage leveren in de vorm van tips, nieuwtjes, verhalen, uw vereniging onder de aandacht brengen of wilt u gewoon iets met ons delen? Neem dan contact met ons op en stuur uw bijdrage aan

dorpsbelangwierum@hotmail.com

Klaverjassen:

Iedere twee weken wordt er afwisselend in de Pípenåle of de Kalkman geklaverjast. Op vrijdag 3 november was het met 14 deelnemers weer een gezellige kaartavond in de Pípenåle.

De uitslag was als volgt:

Poedel Gosse Wiersma (4962), 3e prijs Jelle Sijens (6616), 2e prijs Jelle Haaima (7302) en 1e prijs Akke vd Zee (7379).

Vrijdag 17 november was er opnieuw een bijzonder gezellige klaverjasavond in café de Kalkman.

Facebook en website:

Via de Facebookpagina [Dorpsbelang Wierum](#) en de website www.dorpwierum.nl vindt u meer informatie over ons dorp en actuele zaken.

Misstanden dorp:

Regelmatig hebben we te maken met bepaalde misstanden die we bij de gemeente of andere instanties onder de aandacht brengen. Zo hebben we o.a. het onkruid op straat en de verloedering van bepaalde panden met de gemeente besproken. Soms zijn er ook dingen van geheel andere aard die door onze inwoners als vervelend worden ervaren. Als Dorpsbelang proberen we op de hoogte te zijn van dit soort situaties, maar natuurlijk zien en horen ook wij niet alles. Mocht u in uw omgeving iets hebben wat u als vervelend ervaart, laat het ons dan weten door een mail te sturen naar dorpsbelangwierum@hotmail.com zodat we het onder de aandacht van de juiste instantie kunnen brengen.

Vistival:

Op zaterdag 16 september vond het jaarlijkse Vistival weer plaats. Er was volop vermaak voor jong en oud. Zo werd er overdag fanatiek gekaatsd en 's avonds was er livemuziek in de tent waar overdag ook volop vis werd gebakken. Met maar liefst 60 sponsors en 160 kg vis was het een groot succes. De opbrengst bedroeg maar liefst €2500 en was dit jaar voor de KNRM van Lauwersoog. Een mooi resultaat! Zaterdag 4 november j.l. is de cheque van €2500 aangeboden aan de KNRM.

Gezocht vrijwilliger hondenpoepbak:

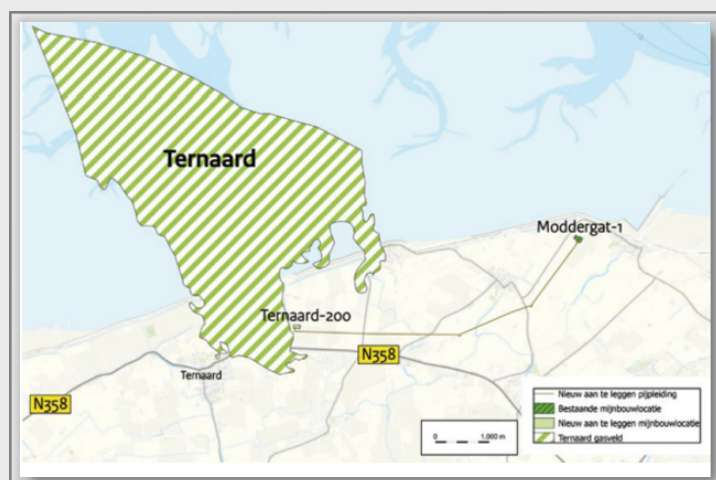
Na jaren trouwe dienst stopt Doetie Prins met legen van de hondenpoepbak aan Skoallestrjitte. Via deze weg willen we Doetie bedanken voor het jarenlang legen van de bak. De hondenpoepbak heeft zijn nut meer dan bewezen en moet regelmatig gelegegd worden. De bak draagt bij aan een schoner dorp en hierdoor een prettigere beleving van inwoners en bezoekers. De werkzaamheden bestaan uit het vervangen van de goedgevulde zak en de afvoer hiervan. Stel je een schone omgeving op prijs en lijkt het je leuk om je op deze manier nuttig te maken voor ons dorp? Stuur dan een mailtje naar: dorpsbelangwierum@hotmail.com
De beloning bestaat uit eeuwige roem en dankbare viervoeters en hun baasjes.

Stand van zaken Omgevingsproces Ternaard (gaswinning):

In de vorige nieuwsbrief schreven we dat we in afwachting zijn van het besluit van de inmiddels demissionair staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat, Hans Vijlbrief (D66) voor het wel of niet verlenen van de definitieve vergunning voor de gaswinning. Het proces is inmiddels onderdeel geworden van een groter politiek spel waarbij verschillende belangen haaks op elkaar staan. In het kader van de energietransitie is duidelijk dat er de komende 30 jaar nog gas zal moeten worden gewonnen in Nederland. Door de sluiting van het Groninger gasveld is de noodzaak om elders gas te winnen alleen maar toegenomen. De vraag naar gas komt vooral voort uit export van gas naar het buitenland, de vraag naar gas vanuit onze eigen industrie en natuurlijk voor het verwarmen van woningen.

Dit lijkt allemaal haaks te staan op de oproep om van het gas af te gaan en verder te verduurzamen. Het omgevingsproces Ternaard is inmiddels niet-controversieel verklaard en dat betekent dat de staatssecretaris en het demissionaire kabinet hier een besluit over mogen nemen. Inmiddels neemt de druk om geen verdere gaswinning en mijnbouw onder het Wad te plegen verder toe. Zo heeft UNESCO onlangs aangegeven dat de status van Werelderfgoed onder druk komt te staan als er een vergunning wordt verleend. Ook zetten veel partijen op weg naar de verkiezingen in op verdere vermindering van gebruik van fossiele brandstoffen en verduurzaming. De druk op de politiek neemt in dat opzicht toe. We wachten de verdere besluitvorming af.

Provincie, Gemeente, Wetterskip en Dorpsbelangen Wierum en Ternaard blijven unaniem tegen de voorgenomen gaswinning. Ons Dorpsbelang is vertegenwoordigd in het OOT (Ontzorgingstraject Omgevingsproces Ternaard) en woont de bijeenkomsten van het OOT bij. Meer informatie over het Omgevingsproces vindt u via de volgende link: <https://www.noardeast-fryslan.nl/omgevingsproces-ternaard>.

Dijkverbetering Koehool-Lauwersmeer:

Tijdens de jaarvergadering van het Dorpsbelang heeft Peter Lieverdink van Wetterskip Fryslân een uitgebreide presentatie gegeven over de dijkverbetering Koehool-Lauwersmeer, met name ook over de plannen tussen 't Skoar en de Paezemerlannen. De ligging van de dijk ten opzichte van ons dorp en de versterking hiervan bieden een aantal uitdagingen. Begin 2024 volgen keukentafelgesprekken met direct aanwonenden en zal een voorkeursontwerp volgen voor zowel het versterken van de dijk buiten en binnen ons dorp. Er zijn verschillende gesprekken met het Dorpsbelang geweest om ook te kijken welke koppelkansen dit voor ons dorp biedt. Zo zijn o.a. de volgende onderwerpen besproken met raakvlakken binnen ons dorp:

Buiten- en binnendijkse fietsroute (Op Paad lân it Waad):

Over het te versterken traject komt een fietsroute die zowel buiten- als binnendijks gaat lopen met daarbij natuurbeleefplekken. In het voorlopige ontwerp hiervan ligt de route bij Wierum in het dorp;

Dijks-/dorpsplein:

Er is in het verleden ook gesproken over een mogelijke aanpassing van ons dorpsplein. Op dit moment verwachten we geen grote ontwikkelingen op dit gebied. Het plein biedt momenteel ook parkeerplekken aan zowel bewoners als bezoekers en dit willen we graag zo houden. M.b.t. tot het voorkeursontwerp van de dijk zijn de wensen van ons dorp gericht op het behouden van het cultuurhistorisch beleven van de dijk en haar omgeving. Belangrijke elementen die we hierin willen behouden zijn de plek van het monument, het klinkerpad op de dijk, aanzicht kerk, vorm van de dijk, verrekijker en het behoud van de huidige functie van ons dorpsplein;

Kromme Horne/Red de Kwelder: zie verderop in deze nieuwsbrief:

Meer informatie over de dijkverbetering Koehool-Lauwersmeer vindt u op www.rdyk.nl

Plek voor twee Oekraïense gezinnen in woonboerderij in Wierum

De oorlog in de Oekraïne, we weten er allemaal van. Ongeveer 17 miljoen mensen zijn momenteel op de vlucht. Ruim de helft daarvan blijft in het eigen land. In gemeente Noardeast-Fryslân vangen we ongeveer 280 Oekraïners op. Richting de zomer van 2024 worden dat waarschijnlijk zo'n 330 Oekraïners.

De gemeente is verantwoordelijk voor het regelen van genoeg opvangplekken. We proberen de locaties zo goed mogelijk over de gemeenten te spreiden.

Vanaf 1 maart 2024 wil de gemeente tijdelijk, voor een jaar, ook in Wierum twee gezinnen gaan opvangen. Daarvoor maken we dan gebruik van een deel van de woonboerderij van Hugo en Annemieke aan de Pastorijstrjitte.

De meeste gezinnen bestaan uit een moeder met kinderen en soms een opa en oma. Veel van de mannen blijven aan het front in Oekraïne strijden. Alle kinderen van onze opvanglocaties gaan naar school. Ongeveer zeventig procent van de volwassenen werkt in de landbouw of maakindustrie, in de buurt. Werk vinden we belangrijk. Dat geeft een nuttige invulling aan de dag en men leert om zich zo snel mogelijk zelf te kunnen redden. De Oekraïners krijgen iedere week vanuit de gemeente ook taalles. Dat helpt hen ook om te integreren in het dorp en onze samenleving.

We weten nog niet welke gezinnen er in Wierum een plek krijgen. Toch willen we u met dit bericht alvast informeren over deze ontwikkeling. In het voorjaar organiseren we een avond om u meer te vertellen en eventueel uw vragen te beantwoorden.

U kunt eventueel nu uw vragen ook al stellen. Stuur een mailtje naar oeukraine@noardeast-fryslan.nl of bel: 0519 – 298 888 (vragen naar Oekraïne opvang).

Gemeente Noardeast-Fryslân

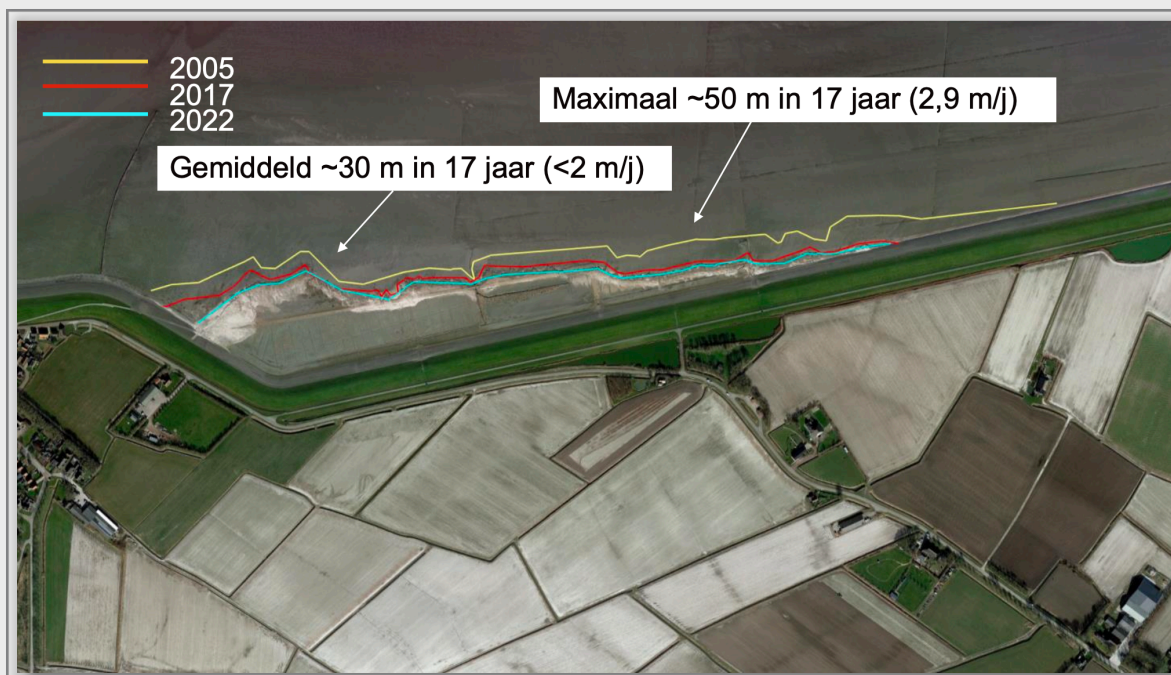
Nieuws vanuit Werkgroep De Kromme Horne/Red de Kwelder

Nieuwe rijdsdammen voor behoud kwelder zo snel mogelijk in 2024 aangelegd

Onze kwelder staat de laatste tijd sterk in de belangstelling. Veel organisaties houden zich er momenteel mee bezig. Daar zijn we blij mee, want de kwelder bij Wierum is oud; hij komt voor op foto's uit een ver verleden. Omdat het een dynamisch gebied is, het wad bij Wierum ligt lager dan bij Paesens/Moddergat, gaat de kliferosie mede daardoor sneller. Laten we voor de duidelijkheid de ontwikkelingen nog eens op een rijtje zetten.

Oude kwelder circa 1853

Afname door kliferosie (globale schatting op basis van Google Earth foto's)

Eerst behoud kwelder

De werkgroep De Kromme Horne is acht jaar geleden in samenwerking met Sense of Place begonnen met het ontwikkelen van een plan voor het aanleggen van een bewandelbare pier (De Kromme Horne) om bezoekers een mooie beleving van het wad te bieden. Daarnaast zou deze pier extra bescherming bieden aan de kwelder die al jarenlang aan afkalving onderhevig is.

Door diverse oorzaken met name op het gebied van vergunningen kwam de realisatie nog niet tot stand. Het verval van de kwelder ging wel gestaag door. Elk jaar werd de kwelder een stuk kleiner. Daarom is begin 2022 binnen de werkgroep besloten om het behoud van de kwelder prioriteit te geven. Ook omdat duidelijk werd dat de plannen voor De Kromme Horne pas bij de uitvoering van de dijkversterking eventueel zouden kunnen worden meegenomen.

De naam werd gewijzigd in 'Werkgroep De Kromme Horne/Red de kwelder'.

De actie Red de kwelder werd gestart. Er werd een website ontwikkeld (www.reddekwelder.nl) waarmee onze kwelder op de kaart is gezet. Bovendien werd er een petitie gestart waaraan veel publiciteit is gegeven. Deze petitie werd bijna 1.800 maal ondertekend en op 5 december aangeboden aan het bestuur van iDYK.

Waterveiligheid taak van iDYK

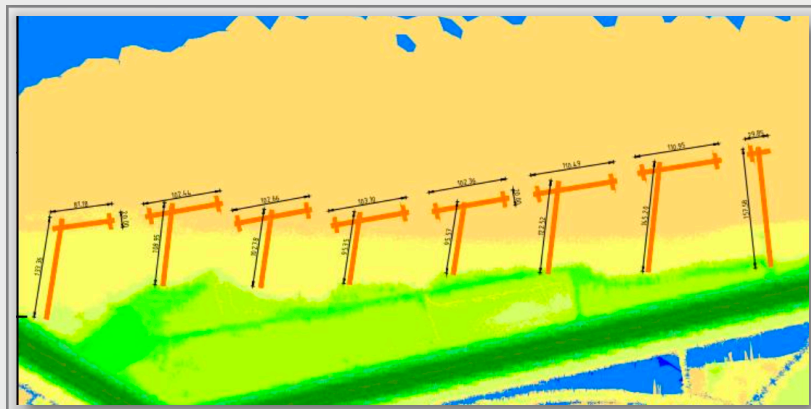
iDYK is een samenwerkingsverband van Wetterskip Fryslân, provincie Fryslân, Rijkswaterstaat (namens de Programmatische Aanpak Grote Wateren (de PAGW)), de gemeente Noardeast-Fryslân, de gemeente Waadhoeke, LTO (namens de landbouw) en het Fryske Gea (namens de natuurorganisaties). Binnen iDYK werken de partijen samen aan het versterken van de dijk tussen Koehool en Lauwersmeer. De dijkversterking wordt waar mogelijk gecombineerd met het verbeteren van het landschap en de natuur, samen met de omliggende dorpen. iDYK heeft als motto: dijk versterkt, natuur hersteld en gebied verrijkt. iDYK heeft in dit verband lokale initiatieven geïnventariseerd. De bescherming van de kwelder en het plan voor De Kromme Horne worden als projecten waar mogelijk meegenomen. De definitieve keuze welke projecten gekozen gaan worden, moet nog worden gemaakt en de echte uitvoering daarvan zal nog jaren duren.

Met onze actie hebben we iDYK kunnen overtuigen dat de kwelder zo lang niet kan wachten en gelukkig heeft iDYK besloten om met de bescherming van onze kwelder ten behoeve van natuurdoelen eerder aan de slag te gaan.

In opdracht van Rijkswaterstaat (namens de PAGW) hebben ingenieursbureau 'Arcadis' en 'Artemisia-kwelderonderzoek', na een uitgebreid veldonderzoek, diverse alternatieven ontwikkeld die de kwelder voor verder verval kunnen behoeden. Op 5 oktober jl. zijn deze alternatieven door Arcadis en Rijkswaterstaat gepresenteerd aan onze werkgroep en Dorpsbelang Wierum. Vanuit Arcadis en Artemisia waren adviseurs aanwezig op het gebied van geologie en (kust)morfologie.

Naar aanleiding van hun advies heeft Rijkswaterstaat gekozen voor de oplossing waarbij in feite de oude rijdsdammen die vanaf de zeventiger jaren niet meer onderhouden zijn, worden vervangen door nieuwe. In bijgaande tekening is te zien hoe dat gaat gebeuren, Er worden vakken gecreëerd die moeten voorkomen dat de kleine

golven die nu bij vloed steeds een stukje van de kwelderrand afknabbelen in hun kracht worden gebroken. Het verval van de kwelder wordt daarmee tot staan gebracht. Rijkswaterstaat zet alles op alles om zo snel als mogelijk de realisatie af te ronden.

Voorkeursvariant 2a bestaande uit een serie rijshoutdammen voor remming van de golfenergie tijdens jaarrond condities en creëren luwtegebied

De komende maanden heeft onze werkgroep met het Wetterskip, Rijkswaterstaat, de provincie, de gemeente en de Vogelbescherming overleg hoe de natuur in onze kwelder, nadat de rijsdammen zijn aangelegd, beter ingericht kan worden. Op dit moment is de kwelder verre van fraai door de rondslingerende stenen van de inmiddels deels vergane zomerkade. Er zijn bovendien diverse ideeën om de aantrekkelijkheid van de kwelder voor de vogels te vergroten. Dit is belangrijk omdat er langs de Waddenkust voor vogels niet veel gebieden zijn om voedsel te vinden en te rusten bij hoogwater.

Ideeën bewandelbare pier/De Kromme Horne

Onze ideeën voor een bewandelbare pier, met indien mogelijk herstel van het cultureel erfgoed De Kromme Horne, kunnen zoals uitgelegd niet tegelijk worden uitgevoerd met het aanbrengen van de rijsdammen. Omdat het voor de kwelder bij Wierum 5 voor 12 was, heeft Rijkswaterstaat het herstel van de kwelder naar voren geschoven. De besluitvorming rondom de verdere aankleding van het dijkgebied valt in het gebiedsproces en is een apart onderdeel. Dat zal nog enige jaren duren.

In de tussentijd zit de werkgroep niet stil. Nu de bescherming van de kwelder geregeld is, kan de werkgroep zich weer gaan richten op het realiseren van de bewandelbare pier De Kromme Horne. Ons ontwerp zoals dat in april vorig jaar gepresenteerd is aan het dorp is door 1DYK meegenomen als een van de initiatieven die past binnen de doelstelling van 1DYK. Totdat besloten is welke ideeën worden meegenomen in dit programma voor de dijkversterking, zal de werkgroep zich bezighouden met het bekijken van alternatieven om de kans op slagen zo groot mogelijk te maken. De gedachten gaan uit naar een eenvoudiger ontwerp dat mooi aansluit op het herstel van de natuur in de kwelder. Dankzij een subsidie van €12.000,- die wij van de gemeente Noardeast-Fryslân vanuit het dorpen- en wijkenfonds hebben gekregen, hebben we enige financiële speelruimte om alternatieven uit te laten werken. Onze werkgroep zal actief blijven en de Wierumers niet alleen over de voortgang blijven informeren, maar ook zoveel mogelijk bij de besluitvorming betrekken.

Interessante feiten:

- Voor de aanleg van nieuwe rijsdammen zijn 6000 palen nodig;
- Er worden palen van 3, 4 en 5 meter lengte gebruikt die voor 2/3 de bodem in gaan;
- De palen gaan ongeveer 25 jaar mee;
- De nieuwe rijsdammen hebben een lengte van 1950 meter;
- Er is meer dan 700 m3 rijshout benodigd (meer dan 1700 bossen);
- De oude rijsdammen blijven zichtbaar
- Er wordt nog gekeken of het mogelijk is om het oude scheepswrak goed zichtbaar te houden

